

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Iachimov Cristina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ialoveni din 10 martie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

BABUȘ Constantin Ilie, născut la 29 iunie 1988, originar din sat. Rezeni, r-nul Ialoveni și domiciliat în sat. Sarata Galbenă, str. Valea Florii, r-nul Hîncești.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.01.2016 – 10.03.2016;

Instanța de apel: 05.04.2016 – 13.09.2016;

Instanța de recurs: 21.11.2016 – 18.01.2017.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 10 martie 2016, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Babuș C. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an și 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, totodată fiind dispusă încetarea cauzei penale în privința lui Babuș C. învinuit de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

Prin aceiași sentință au fost condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal Babuș V. și Crețu F., în privința cărora cauza nu se judecă în procedura recursului ordinar.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *in fapt*, a constatat că Babuș C., la 10 octombrie 2015, aproximativ la orele 20.30 min., fiind în stare de ebrietate alcoolică, împreună cu Babuș V., Crețu V. și o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, intenționat, din motive huliganice, aflându-se pe una din străzile din com. Rezeni din r-nul Ialoveni, încălcând grosolan ordinea publică, în loc public în drum, manifestând o vădită lipsă și respect față de societate, fără careva motive însemnate, l-au insultat pe Dubița Iu.,

iar Babuș C. inițial i-a aplicat lui Dubița Iu. o lovitură cu pumnul în regiunea feței, apoi Babuș V., Crețu V. și o persoană nestabilă de organul de urmărire penală i-au sărit în spate și l-au doborât jos, după care toți au început să-i aplice lovituri cu picioarele în diferite părți ale corpului, iar când ultimul a încercat să fugă a fost ajuns din urmă de către Crețu V. și persoana pe nume Sergiu și l-au doborât la pământ fiind lovit de aceștia cu picioarele peste diferite părți ale corpului, atunci Babuș C. făcând exces de autor i-a aplicat lovituri cu picioarele în partea stângă, în regiunea costală. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2947/D din 11 decembrie 2015 lui Dubița Iu. i-au fost cauzate leziuni corporale cu dereglarea sănătății de lungă durată, care se califică ca vătămare medie.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului Babuș C. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, huliganism adică *acțiuni intenționate care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșită de mai multe persoane*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în privința lui Babuș C. în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către avocatul Canțer S., care a indicat că sentința este ilegală în partea stabilirii pedepsei inculpatului, aceasta fiind considerată prea aspră, mai mult că prima instanță a apreciat incorect gradul de pericol social pe care îl prezintă inculpatul, nu a luat în considerație criteriile generale de individualizare a pedepsei și circumstanțele care atenuează răspunderea inculpatului.

Un alt argument în susținerea apelului s-a referit la aceea că prima instanță nu a ținut cont de faptul că, Babuș C. și-a recunoscut integral vina, a restituit integral prejudiciul material cauzat prin infracțiune, a solicitat instanței examinarea cauzei penale în privința sa în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală.

De asemenea, apelantul a menționat că instanța de fond nu a ținut cont că, Babuș C. se caracterizează pozitiv, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, recunoscând vinovăția de la începutul urmăririi penale, cât și în fața instanței de apel, urmând să-i aplice o pedeapsă neprivativă de libertate cum este amenda.

Mai mult, avocatul a opinat că în privința lui Babuș C. instanța chiar și în cazul stabilirii recidivei putea să-i aplice pedeapsa cu amendă, deoarece în conformitate cu prevederile art. 82 Cod penal nu sunt careva restricții la stabilirea pedepsei cu amendă în cazul dat.

În ședința instanței de apel la 13 septembrie 2016, avocatul Canțer S. împreună cu inculpatul Babuș C. printr-un scris autentic, au înaintat o cerere, prin care au solicitat aplicarea amnistiei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016 apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței fără careva modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că prima instanță a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, încadrând just acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și corect stabilindu-i acestuia pedeapsa prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Pe marginea criticilor privind chestiunea de individualizare a pedepsei, instanța a specificat că, la stabilirea acesteia s-a luat în considerație faptul că inculpatul a recunoscut vina, regretă cele săvârșite și a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate. Totodată, la stabilirea pedepsei instanța de fond a luat în calcul și faptul că, infracțiunea comisă este una mai puțin gravă, ținând seama de personalitatea inculpatului, care se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza consum de substanțe narcotice, la evidența medicului psihiatru nu se află, anterior a mai fost judecat, având antecedente penale nestinse, iar sancțiunile anterioare nu au avut eficiența scontată în vederea influențării pozitive asupra comportamentului ultimului.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că argumentele menționate de apelant nu pot fi reținute ca temei justificativ de aplicare în privința lui a unei pedepse non-privative de libertate, or aceasta face imposibil atingerea scopului pedepsei penale, de corectare și reeducare a inculpatului cât și de prevenirea comiterii a altor infracțiuni din partea lui cât și a altor persoane.

Astfel, instanța a constatat că scopul educativ și preventiv al pedepsei stabilite inculpatului Babuș C., în raport cu faptele comise, corect instanța de fond a stabilit că poate fi atins doar prin aplicarea pedepsei închisorii cu izolare lui de societate, reabilitare și corijare, în locurile de detenție.

Cu referire la cererea înaintată de inculpatul Babuș C. și avocatul acestuia Canțer S. privind aplicarea amnistiei inculpatului, aceasta a fost considerată neîntemeiată, întrucât potrivit art. 1 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25 de la proclamarea independenței Republicii Moldova, amnistia se aplică condiționat și exclusiv față de persoanele bănuite, învinuite și inculpate, care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și pentru persoanele care execută o pedeapsă penală, dacă sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei și sunt evaluate psihologic ca fiind persoane ce nu prezintă risc de recidivă, iar potrivit art. 10 lit. c) din aceeași lege, nu poate fi aplicată amnistia persoanelor bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni în locurile de detenție.

În acest sens, instanța de apel a menționat că Babuș C. a fost condamnat pentru infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, care potrivit art. 16 din Cod penal constituie o infracțiune gravă, iar prin sentința Judecătorei Iași din 02 septembrie 2011, i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, fiind eliberat în anul 2015, adică de la executarea efectivă a pedepsei au trecut doar 12 luni, ceea ce denotă faptul că Babuș C. are antecedente penale nestinse, care fac imposibil de aplicat prevederile Legii nr. 210 asupra sa.

6. Nefiind de acord cu soluțiile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, avocatul Iachimov C. a declarat recurs ordinar în numele inculpatului, solicitând casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, avocata Iachimov C. invocă critici similare celor expuse în apelul formulat de avocatul Canțer S. în numele inculpatului Babuș C., pledînd pentru o pedeapsă non-privativă de libertate în privința ultimului și aplicarea amnistiei.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul în referința depusă privind opinia sa asupra recursului declarat de avocata Iachimov C. în numele inculpatului, menționează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

La fel, procurorul menționează în referință că în privința lui Babuș C. nu poate fi aplicată Legea nr. 210, odată ce acesta cade sub incidența restricțiilor prevăzute de art. 10 alin. (1) lit. g) Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, iar în vederea statuării date se expun următoarele argumente de drept și de fapt.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se reține că instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și motivate corespunzător de recurent.

În speță, se constată că recurenta nu invocă expres nici un temei din cele expres prevăzute de alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă criticele acesteia se cuprind în pct. 10) al normei menționate, care prevede că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În cererea de recurs, avocata consemnează că inculpatul s-a căit sincer de cele săvârșite și a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde în privința sa, dat fiind că se caracterizează pozitiv, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a recunoscut vina de la începerea urmăririi penale, iar o pedeapsă sub formă de amendă își va atinge scopul de corectare și reeducare a lui Babuș C.

În același timp, instanța de recurs constată că, recurenta este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului, respectiv în această parte Colegiul nu se va expune.

În continuare, pornind de la expunerea argumentelor instanței de recurs, care au stat la baza adoptării soluției de inadmisibilitate a recursului declarat, se enunță că, pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte infracționale similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, fiind incident art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Babuș C.

Astfel, Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă cînd aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvîrșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiunea comisă.

În cauza deferită judecării, potrivit sentinței adoptate în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Babuș C. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an și 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În acest punct de analiză, este relevant de a specifica despre faptul că prima instanță, a reținut în cauză, ca circumstanțe atenuante: recunoașterea vinovăției, căința sinceră a inculpatului de cele comise, precum și circumstanțele agravante: săvîrșirea infracțiunii în stare de ebrietate alcoolică și de o persoană anterior condamnată.

Cauza dată a fost judecată în procedura simplificată reglementată de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar potrivit alin. (8) al normei date, inculpatul care a recunoscut săvîrșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Totodată, se specifică că, procedura simplificată a judecării cauzelor penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală reprezintă de fapt o procedură abreviată ce are la bază o pledoarie de vinovăție și poate fi aplicată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) cererea inculpatului să intervină pînă la începerea cercetării judecătorești în prima instanță;

2) *cererea inculpatului trebuie să conțină mențiune privind recunoașterea totală și necondiționată a faptei/faptelor incriminate în legătură cu care a fost diferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe;*

3) probele administrate în faza de urmărire penală să fie suficiente și de natură să permită stabilirea unei pedepse.

Înscrisul autentic al inculpatului prin care se solicită judecarea cauzei în privința sa în procedura reglementată de art. 364¹ Cod de procedură penală, cuprinde atît recunoașterea faptei descrise în rechizitoriu, cît și solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, ceea ce în consecință duce la redozarea limitelor pedepsei stabilite inculpatului, după cum prevede alin. (8) al normei date.

În acest context, urmează a se consemna că recunoașterea vinovăției, care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ulterior și ca o circumstanță atenuantă judiciară, deoarece asta ar însemna că aceleiași situații de drept i se acordă deja o dublă valență juridică.

Din atare considerente, instanța de recurs va respinge alegațiile recurentei privind stabilirea unei pedepse non-privative de libertate în privința inculpatului, dat fiind că dînsul și-a recunoscut vina și se căiește de cele săvîrșite, întrucît toate aceste circumstanțe deja au fost luate în considerare de prima instanță la individualizarea pedepsei.

Față de cele ce preced, Colegiul penal reține că instanța de fond a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului urmărind în acest sens comportamentul său din înainte și după săvîrșirea infracțiunii incriminate, precum și de circumstanțele comiterii acesteia. Totodată, la stabilirea pedepsei instanța de fond a luat în calcul și faptul că, infracțiunea comisă este una mai puțin gravă, inculpatul se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza consum de substanțe narcotice, nu se află la evidența medicului psihiatru, anterior a mai fost judecat, avînd antecedente penale nestinse și nu în ultimul rînd s-a avut în vedere că sancțiunile anterioare aplicate lui Babuș C. nu au influențat pozitiv asupra comportamentului ultimului.

Din atare considerente, Colegiul penal opinează că temeiul pentru recurs invocat de recurentă nu este relevant cauzei, iar pedeapsa în privința lui Babuș C. a fost stabilită în deplin acord cu prevederile art. 61 și 75 Cod penal. Pe cale de consecință, față de toate aspectele expuse, Colegiul apreciază că criticile formulate de recurentă sunt vădit neîntemeiate, iar circumstanțele reale ale săvîrșirii faptei infracționale și cele personale ale inculpatului nu sunt de natură să atragă după sine adoptarea unei soluții de modificare a pedepsei penale în privința inculpatului, mai mult, neexistînd nici motive care, examinate din oficiu, ar determina instanța de recurs să caseze hotărîrile atacate în acest sens.

De asemenea, Colegiul penal consideră că criticele invocate de recurentă privind aplicarea amnistiei față de inculpatul Babuș C., urmează a fi respinse, pentru următoarele considerente.

În primul rînd, Colegiul expune că, la etapa judecării apelului, partea apărării a înaintat o cerere prin care a solicitat aplicarea amnistiei față de inculpat, iar instanța de apel, făcînd referire la prevederile art. 10 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25 de la proclamarea independenței Republicii Moldova, i-a explicat apelantului și inculpatului că acest institut nu poate fi aplicat persoanelor care sunt bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru săvîrșirea cu intenție a unei infracțiuni în locurile de detenție și avînd în vedere că Babuș C. a fost condamnat pentru infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, care potrivit art. 16 din Cod penal constituie o infracțiune gravă, iar prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 02 septembrie 2011, i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, fiind eliberat în anul 2015, adică de la executarea efectivă a pedepsei au trecut doar 12 luni, ceea ce denotă faptul că Babuș C. are antecedente penale nestinse, respectiv inculpatul nu cade sub incidența Legii nr. 210.

În esență, instanța de recurs, la fel, consideră că Babuș C. nu cade sub incidența Legii nr. 210 și în privința lui nu poate fi aplicată amnistia, însă această concluzie nu se fundamentează pe temeiul expus de instanța de apel, ci este subsecvent art. 10 alin. (1) lit. g) din Legea nominalizată, potrivit căruia persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executînd în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare, nu i se aplică amnistia. Odată ce Babuș C. a fost condamnat pentru infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, care potrivit art. 16 din Cod penal este o infracțiune gravă, iar prin sentința Judecătorei Iașoveni din 02 septembrie 2011, i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, respectiv dînsul nu cade sub amnistiere.

În consecință, Colegiul penal conchide că, la caz, nu se constată vreun temei pentru casarea soluției instanței de apel, iar pedeapsa, astfel cum a fost stabilită de către prima instanță, menținută și de instanța de apel, răspunde atît principiului proporționalității, cît și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia și a altor persoane.

Avînd în vedere considerentele menționate supra și raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele invocate în cererea de recurs ordinar declarat de avocata Iachimov C. în numele inculpatului, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Iachimov Cristina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe Babuș Constantin Ilie, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 ianuarie 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru